

SZARVASI VÉDELMEK

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: KRECSMÁRIK ENDRE

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetés: Egész evre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. Egyes szám 20 f.

Pro patria.

... Mire elérkezik halottak napja, sárgult levelek temetik be az ádáz öldöklések színhelyévé alakult földet. Hull az emberi élet, mint az őszi szél által lesodort, hervadt falevél. Az ország jövőjének támaszainak színe, java, élete virága teljében omlik sirba, elkeseredett, hősi küzdelem közepett, egy szent, magasztos cél vértanujaként: pro patria! Ritkul a szorongatott hazát védők sora s a friss sírok annál inkább szaporodnak. Sírok, melyek örömet, boldogságot, jobb és szebb jövő viruló reményeit nyelik el telhetetlenül azok elől, kik összetett kézzel, sirva kérték a Mindenhatót, bár oltalmazná meg szeretteiket a pusztulást, halált osztogató csatasíkon. Az értékes emberi élet hull, mint az éles kasza sujtása alatt a gabona. S az a föld, melyet annyi hősteteme termékenyít, melynek rögeit vér- és könnyár öntözi s szenteli meg s melyen annyi viharos század vérzivatarra vonult már keresztül, lehetetlen, hogy e sok száz megdicsőült lélek hősi önfeláldozása árán el ne érje azt a boldogabb jövőt, mely letörül majd a bánatos arcok omló könnyeit s örökre áldottá teszi az elesett hősök nevét. És míg csillogó gyertyákkal ékesítjük szomorú halottak napján a sok friss sirhalmot, fiatal életük gyors mulásának komorságát enyhíteni fogja az a felemelő tudat, hogy dicső halálukkal a jobb jövőt váltották meg szeretett hazájuk számára. Küzdöttek mint hősök s elesetek mint vitéz katonák: pro patria! Legyen áldott az utolsó por szem is, mely hősi tetemükre borul!

Ifj. Haviár Dani temetése.

Hazájáért halt hősi halált még a télen ifj. Haviár Dani, a cs. és kir. 10-ik huszárezred zászlósa, békési t. szolgabíró, községünk nagynevű vezetőemberének, Haviár Dánielnek egyetlen fia. Galíciai ideiglenes pihenőhelyéről, miután agnoszkáltak, édes atya hazahozta, hogy a hősiu nemrég elhunyt s őt bálványozásig szerető édes anyja mellett, a szülőföld hantjai alatt, aludhassa örök álmát.

Az elmúlt vasárnap délelőtt ment végbe óriási részvét mellett a dicső emlékü ifju vitéz temetése. A gyászszertartás a vasúti indóháznál volt. Rengeteg nép helyezkedett el a ravatal körül. Szarvas egész intelligenciája, ugy az iparosok, földmivesek, azonkívül a községünkben üdülő katonák, tisztjeikkel együtt jelen voltak. Mélyen megindító jelenet volt, mikor a lesújtott apa a koporsóhoz érkező, reátorult s egész testében megrázkódva, néhány pillanatra átaladta magát kimondhatatlan fájdalomnak. De csak néhány pillanatra, mert aztán legyőzve felindulását, csodálatos lélekerővel uralkodott mindvégig fájdalmán. Egész férfi ő a nyilvánosság küzdőterén, de igazi férfi a csapások sulya alatt is.

A gyászbeszédet Placskó István ev. lelkész tartotta, emelkedett szárnyalású s hazafias hevületű, megindító beszéde sok könnyet sajtolt ki a gyászoló közönség szeméből. Utána Keviczky László békési főesperes mondott gyönyörű imát, mire az összes ev. harangok zugása közben a halottas menet megindult az ó-temető felé. Elöl Szarvas összes ev. lelkészei s a békési főesperes, utánuk a gyászkocsi, melyet teljesen elborítottak a szebbnél-szebb koszorúk. A gyászkocsi után a Szarvason levő katonák haladtak, elől tisztjeikkel, élükön a nagy rokonszenvnek örvendő Cito őrnaggyal. Utánuk a gyászoló család, a kocsi, előkelő fogatok díszes sora következett, azonkívül a járdák telve gyászoló közönséggel.

A sirnál Bartos Pál ev. lelkész mondott meghatóan szép imát, mire az érckoporsóban pihenő, korán elköltözött hőst sirba tették. Felesége elhantolás közben, többször rosszul lett a fájdalomtól. Az elhunyt édesatyját annyira megviselte egyetlen gyermekének elveszte, hogy a temetőbe már ki sem mehetett. De jóleső vigaszul szolgálhat számára az a meleg részvét s az a nagyrebcsülés, mely a szarvasi közönség társadalmi különbség nélkül való páratlan nagy számban történt

megjelenésében nyert megindítóan szép kifejezést.

Részvénytilatkozatokkal levélben is valósággal elhalmozták s személyesen is sokan kondoleáltak a gyászháznál. A tanítóképző tanári kara testületileg fejezte ki őszinte részvétét, ugy más egyesületek is.

Haviár Dani mellől elszedte a végzet mindazokat, kik szívéhez legközelebb állottak, de vas akaratának törhetetlen ereje, lelkének nagysága felett a legkinzóbb fájdalom sem képes diadalt aratni. Nemes vigaszt tud találni a munkában. Hős volt az elvesztett fiu, de hős a sorscsapások között az édes atya is, ki előtt tisztelettel hajt fejet az igaz érdem.

Háborús képek.

Hazai föld a halott feje alatt.

Megindítóan szép szokásról hallani ami alföldi katonáink között. Nem egy közülök egy marék földet vitt magával, szülőfalujából. Ha elesik, messzi idegenben, valamelyik jó bajtársát kéri meg előzőleg arra, hogy halála esetén a sirba feje alá tegye a drága rögöket. Ha pedig falujabeli kenyeres pajtása esik el, az ő feje alá helyezi a honi földet. Mert hisz az édes szülőföld sokszor visszakívánt, kedves rögein olyan szépeket álmodhatni még a sirban is!

Csökken az adakozókészség.

Szomorú hír szól arról, hogy a „Vörös Kereszt” szarvasi kórházaiban nagyon vékonyan kezdenek folydogálni az adományok. Mosolyogni való dolog lenne, ha avval érvelnénk, hogy kimerült a közönség. Ugyan kérem, hiszen soha olyan jó anyagi helyzete még nem volt ami tulnyomólag földmives lakosságunknak, mint most. Aztán meg utóvégre csak kell pénznek is lenni, ha még a színház is sokkal több telt házat látott most néhány hét alatt, mint akár-melyik más évben? Sajnos,

akik tehetnék, azonban nincs meg a kitartás az adakozásban. Már pedig az őszinte adakozók azért adnak, hogy adjanak, nem pedig azért, hogy minden darab odaajándékozott kovászos uborkáért görögtüzzel világítsák ki őket.

H I R E K

— **Kitüntetés.** Dr. Liszka Nándor mezőberényi ügyvédet, Liszka Gyula szarvasi vasutállomásfőnökének testvéröcsét, aki jelenleg a déli harctéren a 4-ik népfőlkelő gyalogezred 2. zászlóaljának főhadnagya és segéd tisztje, magas kitüntetés érte, ő feisége kitűnő és vitéz szolgálataiért a Signum laudissal tüntette ki.

— **Istenítiszteletek.** Holnap, Mindenszentek ünnepén a róm. kath. templomban d. e. rendes időben lesznek az istenítiszteletek, d. u. pedig 6 órakor lesz a megholtakért litania szent beszéddel. Kedden, halottak napján d. e. 9 órakor lesz az összes megholtakért, szerdán 9 órakor pedig az elhunyt hőseinkért szt. mise.

— **Pro Patria.** Okányi Szilágyi Tibor, a budapesti I. honvédegyezred zászlósa még május hó 29-én Boléchowban hősi halált halt s bajtársai az ottani r. kath. temetőben hantolták el. A lesújtott szülők a drága tetemet hazahozatták s Budapesten, f. hó 14-én helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozatot f. hó 16-án mutatták be az Urnak a bpésti Margit-körúti Szent Ferencrendiek templomában.

— **Halálozás.** Az északi harctéren halt hősi halált még a télen Tóth Pál, őszölői derék tanító, hátrahagyván hűséges, jó feleségét, csecsemő gyermekével. A lesújtott özvegy férje halála óta folyton betegeskedett, míg végre f. hó 22-én d. e. 11 órakor, élete 22-ik évében ő is követte hősi halált halt élete párját. Az elmúlt vasárnap helyezték örök nyugalomra, nagy részvét mellett. Halálát kiterjedt rokonság, a Greksza, Tóth, Kondacs, Hicz, Juhos, Rohony, Krnák, Mihálik családok gyászolják. Leljen örök boldogságot s zavartalan pihenést a föld alatt dicső emlékü férjével együtt! Béke poraira!

— **Halálozások.** Egy tekintélyes, népszerű szarvasi családot borított mély gyászba egy sok szép reményre jogosított ifju halála. *Marsal* Andor joghallgató ifju, élete virágában, f. hó 18-án rövid, de kínos szenvedés után elhalálozott, Budapesten. Adjon az ég csendes békét nyugvó teste számára s vigasztalást a lesújtott szülőeknek.

Ugyancsak részvétellel értesültünk *Salacz* Etelka haláláról, ki Budapesten f. 27-én 53 éves korában, rövid szenvedés után elhalt. F. hó 29-én helyezték az elhunytat örök nyugalomra, a rákoskeresztúri temetőben, Béke poraira!

— **Novemberi esküdtek kisorsolása.** A gyulai törvényszéken f. hó 10-én sorolták ki a novemberi esküdteket. Szarvasról a sorsolás a következőket jelölte ki: Cinkóczy György földmives, Plešovszky Mihály, Sápsszky János, ifj. Szemetka Sámuel földmivesek, Schreiber Lipót fakereskedő, Cs. Tóth Mihály földmives.

— **Tulajdon elleni kihágás.** Józsa Mihály kondorosí földmives még 1913 őszén 3 zsák búzát, 2 zsák árpát és 4 zsák csöves tengerit vásárolt két ismerős bérestől. Miután gyaníthatta a körülményekből, hogy a béresek nem igaz uton jutottak a termények birtokába, tulajdon elleni kihágás miatt jogerősen 30 K pénzbüntetésre ítélték.

— **Sebesült katonák hangversenye.** A hűvös helyiség dacára is óriási érdeklődés mellett ment végbe az elmúlt vasárnap este a sebesült katonák szarvasi hangversenye, a községi szinkör helyiségében. Minden szám kitűnően sikerült s nagy tetszést aratott. Nagyon tanácsos lenne minél több ily hangversenyt rendezni. Ahogy színházra áldoz a szarvasi község, még inkább áldozhat oly célra, mely sebesült katonák javát s a jövődöbéli kárpáti „Szarvasfalva“ felépítését szolgálja.

— **Családi pótlék az ev. tanítóknak.** A szarvasi ev. egyháztanács múlt héten tartott ülésén tanítói részére öt gyermekig, minden gyermek után 50 korona családi pótlék engedélyezését határozta el s a gazdasági bizottság elé ily értelmű javaslatot terjesztettek.

— **Olcóság Szibériában.** Orosz fogságban lévő magyar fiu levelet írt öccsének. Levelében megemlíti, hogy milyen olcsóság uralkodik Szibériában. Így pl. ottan 1 tojás 3 fillér, egy kg kenyér 12 fillér, egy kiló marhahús 35 fillér, egy nyul 18 fillér, egy kakas 15 fillér, egy hizó 12 korona. Csak a szabadságnak van ott nagyon drága ára.

— **A hadi célokra szolgáló fémtárgyak megállapított árai.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében hadicélra szabadkézben eladott fémtárgyak, kilogrammonként a következő áron adhatók el: Tiszta nikkeltárgyakért 15 korona. Vörösréztárgyakért, más anyagból való alkatrészek nélkül 5 korona 50 fillér. Vörösréztár-

gyakért, más anyagból való alkatrészekkel 5 korona. Tiszta sárgarézlemezéből és tombak lemezéből készült tárgyakért más anyagokból való alkatrészek nélkül 3 korona 75 fillér. Tiszta sárgaréz lemezéből és tombak lemezéből készített tárgyakért más anyagból való alkatrészekkel 3 K. Tiszta öntött sárgarézlemezéből való tárgyakért más anyagból való alkatrészek nélkül 2 korona 50 fillér. Tiszta öntött sárgarézlemezéből való tárgyakból való alkatrészekkel 2 korona. Nikkellel, vörösrézzel vagy sárgarézzel bevont vagy lemezelt, de lényegükben más anyagból való tárgyak nem vétetnek meg.

— **Gyöngéd szinesbőrűek a fronton.** A nyugati harctérre terelt ántántbéli csöcselék hordák között páratlan gyöngédségökkel hát löfejnire magaslanak ki a szinesbőrű harcosok. A német követ fehérekönyve szerint pl. diadaljelként hordják magokkal az elesett német katonák fejbőrét (ala siuxi indiánok), levágott ujjait. Nyakláncot pedig a levágott fülekéből állítanak össze. Annyi bizonyos, hogy a történelem nem aranybetűkkel, de közönséges kullimással sem fogja feljegyezni eme hős hadi tetteket.

— **Hadiadókvivetés.** A hadiadó kvivetés, amely a törvény értelmében tudvalóleg a még életbe nem lépett jövedelmi adó kiszámítása módjaitól kizárólag hadsegélyezési célokra fog fordítatni, Békésvármegye területére szeptember 23-tól 29 napjáig vetetett ki. Szarvas és környékére vonatkozólag az adóalap szerint a kvivetés következő: Békésszent-andrás: Léderer Rudolf 33,432.34 — 1220. Öcsöd: Léderer László 38,931.76 — 1520. Szarvas: gróf Bolza Géza 45,461.86 — 1920. gróf Csáky Albinné 124,597.65 — 6250. gróf Bolza Pál 87,425.69 — 4220. Kis Pál 20,827.87 — 730. Kigyós: özv. gróf Wenckheim Frigyesné 630,000 — 31500. Kondoros: özv. Geiszt Gyuláné 108,733.55 — 5480.

— **Kancáknak felmentése a kímelés alól.** A honvédelmi miniszter valamint a közös hadügyminiszter egyetértőleg kimondták, hogy minden oly kanca, amely a már megalakult vagy most megalakuló tájfajta tenyésztési törzskönyvbe fel van véve, vagy felvételre kerül, mint tenyészkanca tekintendő és amiatt háborus célokra fel nem használható.

— **A réz- és nikkeltárgyak rekvirálása.** Rekvirálás alá csupán azon réz- és nikkeltárgyak kerülnek, melyek vörösrézből, nikkellel és rézöntvényekből (sárgaréz, tombak, bronz) készültek. A fémtárgyakért fizetendő ár olyan lesz, hogy azon beszerezhetni a pótlótárgyat. November 30-ika után fogják rekvirálni a fémtárgyakat.

— **Nehezen fizetik már az adót is.** *Zádor* Mór magy. kir. pénzügyigazgató jelentésében szomoruan konstatálta, hogy szeptember havában csak 198,335 K folyt be adókból a múlt év hasonló szakában befizetett 243,197 K szemben, ami 44,862 K esést mutat.

— **A tábori csomagposta** számos postahivatalnál megnyílt. Mindazoknak, kik a csomagolással nem akarnak sokat fáradni és a postahivatalnál a várakozással nem akarnak sok időt eltölteni, figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi ügyvédek cégnek mai aktuális hirdetését.

— **Lóvágóhid Csabán.** Egy csabai állatorvos, *Szák* György, beadvánnyal fordult a községi tanácshoz, javasolván, hogy a község rendezzen be 5—6000 korona költséggel lóvágóhidat, ezzel is segíteni vélvén a nép szörnyű nyomorán. Nagy kérdés azonban, hogy a létesítendő lóvágóhidon volna-e mit vágni most, amikor a legtisztesebb koru lovakat, mondhatnánk vén gebéket is pokoli magas áron lehet értékesíteni?

— **A lucernát ötször is kaszálták.** A gazdákra mindenféleképpen jó idők jártak. Buza bőven termett, tengeri szintén, holdankint 12 mázsa. A burgonya közepes. A mesterséges takarmányok oly pompásul fizettek, hogy a lucernát ötször is lehetett kaszálni. Szegény kisfizetésű hivatalnokok. Ők se nem szántottak, se nem vetettek, mégis elverte a háboru minden reményüket. Az irtó drágaság learatta minden anyagi erejüket.

— **Felkérjük** azon t. előfizetőinket, kik lapunkat bármi okból nem kapják pontosan, szíveskedjenek azt a kiadóhivatalban bejelenteni.

— **Akit nyulnak néznek** A mai háborus időben sok nyulat lehet látni az emberek között is. Kétlábúakat, kik itthon biztos fedél alatt, hangosan kukorékolnak a fronton azonban, több mint bizonyos, hogy nyomorult fiókákká vedlenének. Sokkal vilézebb ifjunak ismerik azonban *Pánczél* Sándon orosházi hentestanoncot, ki a napokban, mint hajtó, nagy buzgalommal igyekezett *Bubla* Béla és *Csáki* Soma orosházi Nimródok puskacsöve elé terelni a nyulakat. Épen a sürti kukoricásban mozgósított, amikor a két nekihevült vadász, a zörgő kukorica közzé duplázott. Szegény *Pánczél* a neve se tudta megvédeni a rossz helyre irányított sörétéktől, melyek nyakába és mellébe furódtak. A gyulai kórházba vitték sebével.

Észrevételek egy válaszra.

Sok ember az igazság publikálását az izléstelenség fogalmával zavarja össze, hol tudatosan, hol öntudatlanul, már tudniillik ahogy a helyzet kívánja. A társadalmi fogyatkozások ostromozása hasonló a sebész eljárásához, ki csakis éles késsel boldogul. Azért mert fáj a testnek az operáló kés gyógyításra fűrekvő metszése, ugyan ki lenne az a naiv, ki gorombának nevezné a sebészt, mert fájdalomt okoz a testnek? Társadalmi közéleti ténykedések vad hajtásait vagdosni nem izléstelenség, de egyenesen kötelessége mindazoknak, kik szűkebb csoportok önző érdekein felül tudnak emelkedni. A községi iskolaszék felfrísítése új tagokkal „közéleti váltógazdaság”? No hiszen a válaszadó doktor úr nagyon jól tudhatja, hogy nálunk a „közéleti váltógazdálkodás” nem egy évben súlyos deficittel dolgozott a közérdek kárára. Deficites közéleti gazdálkodást üzni pedig az izléstelenség-nél is több, egyenesen dekadens dolog. Lelke rajta, aki csinálja. *Purttikator.*

CSARNOK

A tétovázóhoz.

Látod a saskeselyűt? De merészen
[száll a magasba.
Nézd csak a fürgé halat! Viz alatt
[úszva halad.
Mind ami él ügyesen betölti szép hiva-
[tását.
Szólj! Te miért habozol? Mondd!
[Mire várakozol?

Díszkertben.

Durva barom ha beront díszkertbe,
[vége a kertnek.
Zúzva tör, ront bekever, túrva tapos,
[leteper,
ilyen a háború is. Féltett díszkert Ma-
[gyarország.
Örök a hős katonák s durva barom
[a. kozák.
Benka Gyula.

Szerkesztői üzenetek.

P. F. Békéscsaba. B. közleményét megkaptuk, de bármily rokonszenvel is olvastuk sorait, lapunk terjedelme azonban oly csekély, hogy ily hosszú cikkek közlésére képtelenek vagyunk. Térésükre miatt igen sok aktuális dolgot vagyunk kénytelenek elhagyni. Szívesen üdvözlöl!

Homo novus. A fenti tizenet önnek is szól. Oly korlátolt terjedelmű lap, mint a miénk, csakis rövid s elsősorban helyi érdekű cikkek közlését vállalhatja.

R. S. Ne tessék rossz néven venni, hogy a nemes tartalmu, bölcselő ódát lapunk csekély terjedelme miatt nem hozhattuk. Kénytelenek vagyunk a korlátolt hely miatt sok aktuális dolgot hagyni el. Kérem szíves elnézését.

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT
csecsemők
gyermek és lábadozó legjobb
tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbához és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtanulással küld a *Nestlé-féle gyermekliszt* társaság. *Wien I., Biberstrasse 64. e* 4-12

Irodalom.

Honnan s hova? Ily című, saját illusztrációival ellátott műve lapunk szerkesztőjének most került forgalomba. Sok érdekes természettudományi probléma népszerű ismertetését adja e csaknem ötvínyi terjedelmű könyvecske. Az átöröklés, a nem irányítása, az élet meghosszabbítása, a mesterséges ifjítás, a kendőzés sokféle titka, fogása kerül szóba e tanulságos műben. Igen érdekes a temetkezési szokások leírása. A halottévés, földbe, vízbetemetés, halott-hamvasztás stb. szintén ismertetve vannak. A bolygótüz, lidérefény babonáját tudományos alapon magyarázza meg a szerző. A mű utolsó fejezete a földben felbomló emberi test anyagának fanasztikus vándorlását ismerteti, kapcsolásban a lélekvándorlás tanával. A szerző művét Haviár Dánielnek, mint a magyarosító törekvések törhetetlen harcosának ajánlja, igaz nagybecsűlése jeléül. Ára 2 korona. Kapható a szerzőnél s e lap kiadóhivatalában.

Békésszarvasi őstelepek. A M. Tud. Akadémia kiadványaként megjelenő „Archeológiai Értéktető” vaskos kötetében most jelent meg Krecsmárk Endre hosszabb értekezése „a Békésszarvasi őstelepek” címen, a szerző saját rajzaival. E közlemény a szakemberek számára a szarvasi őstelepeket ismerteti. Krecsmárk tudományos buzgólkodása révén Szarvas mint őskori lelőhely figyelemre méltó jelentőségre tett szert a hazai régészek körében.

ADAKOZÁSOK.

A központi iskolában elhelyezett sebesült és beteg katonák részére adakoztak: Gróf Bolza Pál 22 drb. süteményt, gróf Bolza Géza 100 cigarettát, Doblínger Lina egy kis fürdőkádat és egy vedret, Klein Mór 2 darab paplant, özv. Nyácsik Sománé virágot, özv. Rigó Nándorné virágot, Egy páholy társaság 10 korona 20 fillért, özv. Belopotoczkyne 1 szilke lekvárt, Tusják Jánosné 150 drb. süteményt, 1 drb. nagy kenyert, 4 drb. törülközőt, gróf Bolza Pál 17 drb. süteményt, Sárkány Imréné 50 drb. süteményt és egy doboz cigarettát.

Az ipartestületi kórházban okt. 1-től adományoztak: gróf Bolza Pál 49 drb. tészta, Szrnka J. Jánosné 6 liter tej, 34 drb. tészta, Tóth Mihályné 10 pak dohány, Nt. Bartos Pálné 54 drb. pogácsa, Dr. Fuksz Ignác 2 korona cigarettára, Litauszky János 6 korona, özv. Melis Lajosné sütemény, Dr. Takács Gusztávné befőtt.

A „Vörös Kereszt” részére adományoztak nagytiszteletű Kellő Gusztáv ág. hitv. v. igazgató lelkész úr útján: Kozsucz Máttyás 40 K, Bankó János 10 K, Simkó Mihályné 5 K, Darida Mihályné 4 K, özv. Gercsák Györgyné 2 K 40 f, ifjabb Kugyela Pál 2 K, összesen: 63 K 40 fillér. A szarvasi izr. neol. hitközségben adományoztak: Buck Adolf 2 K, Forschner Albert 1 K, Kohn Miksa 2 K, Szöllösi Márton 5 K, Breitner Sándor 5 K, dr. Reismann Adolf 5 K, dr. Nagy Béla 50 K, dr. Fisbein Soima 15 K, Walfisch Márton 1 K, Gottesmann Manó 5 K, dr. Szemző István 1 K, Kallus Lajos 1 K, Robitsék Soma 5 K, Kohn Máttyás 1 K, összesen 99 korona. Bakulya János az 5. vartüzérezred I. századában Czrkviceről 8 K, dr. Reismann Imre 20 K, ifj. Laurik István 1 K.

Megnyilt a tabori csomagposta,

megint lehet katonáinknak lysoformot, lysoform-szappant és fodormenta-lysoformszájvizet küldeni.

Számos levél igazolja nekünk, hogy a lysoform-készítmények igazán nélkülözhetetlenek a fronton, ha tisztaságról vagy fertőtlenítésről van szó. Lysoform-gyártmányaink az egész országban minden drogériában és gyógyszerárban egyforma áron kaphatók. Vásárlásnál vigyázzunk az eredeti csomaglásra és a védjegyre.

100 gr.-os üveg lysoform ára . . . . . K —.90
Lysoform-szappan darabja . . . . . K 1.20
Fodormenta-lysoform üvegje . . . . . K 1.60

Hogy azonban bárki fáradtság nélkül nagyobb mennyiségben is küldhessen lysoform gyártmányokat tabori postahivatalhoz, külön 5 kilós csomagolást vezetünk be.

Aki nekünk 20 koronát beküld,

annak szállítunk erős faládikába jól becsomagolva, bérmentve, 10 darab lysoformszappant 5 üveg lysoformot, 2 üveg fodormenta-lysoformszájvizet, 1 körömkéft; továbbá mellékelünk egy érdekes könyvecsét, melyben a fertőtlenítés könnyen érthető módon le van írva és egy „Köler elleni védekezés” című füzetet. Fenti mennyiség egy személynek 4 hónapra elegendő.

Fontos, hogy a katona címét, kinek a rendelő a csomagot küldeni kívánja, a legnagyobb pontossággal, olvashatóan közöljék velünk a postautalvány hátlapján, ugyancsak kérjük azt is megírni, hogy magyar, német vagy cseh nyelvű használati utasítást mellékeljünk a csomaghoz.

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyár, UJPESTEN.

3-40

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY SZERENCSES ESETBEN EGY MILLIÓ MÁRKA.

Szerencse hír.

A NYEREMÉNYEKÉRT AZ ÁLLAM ÁLL JÓT.

VEGYEN RÉSZT

a Hamburg állam által garantált nyeremény sorsjáték *biztos esélyekben*, melyen

13 millió 731.000 Márkát

sorsolnak ki.

A magas kormány legújabb határozata értelmében a sorsjáték tőkeemelés által jelentékenyen előnyös változáson ment keresztül ugyanarra, hogy majdnem minden nyeremény eredeti értékének 40 százalékával emelkedett, miáltal a legértékesebb nyereménykiállítások tekintetében a világon egyedül áll. Az eddigi elérhető legnagyobb nyeremény, mely 600.000 Márka volt most

EGY MILLIÓ MÁRKA lesz.

Az esetleges főnyeremények, jutalmak és nyeremények következőképpen oszlanak meg.

1,000,000 Márk

900,000 Márk	830,000 Márk	301,000 Márk
890,000 „	820,000 „	300,000 „
880,000 „	810,000 „	200,000 „
870,000 „	305,000 „	100,000 „
860,000 „	303,000 „	90,000 „
850,000 „	302,000 „	80,000 „
840,000 „		70,000 „

Azonkívül sok nyereményt sorsolnak ki, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 stb. Márkával.

Az egész sorsjáték 100,000 sorsjegyből áll, melyből 56,020 szám — tehát több mint a fele — 7 huzáson keresztül okvetlen sorsolásra kerül.

A sorsjegyeknek hivatalosan megállapított ára az első huzásra:

Egész sorsjegy M. 10, (13-50 K.)	Fél sorsjegy M. 5, (6-75 K.)	Negyed sorsjegy M. 2-50, (3-40 K.)
--	--	--

A hivatalos, ellencímre ellátott sorsolási tervezetet, melyben a következő huzások betétjeiről és nyereménytervezetéről tájékozás nyerhető, kívánságra gratulációs és frankó előre megküldöm.

Minden résztvevő megkapja a hivatalos huzási jegyzéket pontosan, minden megjelölt huzás után.

A nyereményeket az állam garanciával mellett pontosan kifizetjük. Rendeléseit kérem adja fel mielőbb, de legkésőbb

november 21-ig, erre a címre:

S A M U E L H E C K S C H E R senr.,

Bankgeschäft in HAMBURG. (No. 1087.)

4-6

13607/915 ikt. sz.

Szarvas nagyközség előljárástól.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előljárástól a járási főszolgabíró úr 8026/915 számú rendelete folyán ezenel közhírré teszi, hogy az 1892. 1893. 1894. évben és az 1878. évtől 1890. évig bezárólag született népfölkelésre kötelezettek vonatkozólag a pótszemle Szarvas község tanácstermében a következő sorrendben lesz megtartva:

1. 1915. évi november hó 10-én az 1892. 1893. 1894. 1890. 1889. 1888. 1887 és 1886 években született és Szarvas, Szentandrás, Kondoros és Öcsöd községi illetőségű Szarvason tartozkodó népfölkelésre kötelezettek.

2. 1915. évi november hó 11-én az 1885. 1884. 1883. 1882. 1881. 1880. 1879 és 1878. években született és Szarvas, Szentandrás, Kondoros és Öcsöd községi illetőségű Szarvason tartozkodó népfölkelésre kötelezettek valamint a Szarvason tartozkodó idegen illetőségű népfölkelésre kötelezettek.

A népfölkelő szemle mindenkor reggel 8 órakor veszi kezdetét. Felhívtnak a népfölkelésre kötelezettek, a fenti időben és helyen tisztán öltözködve bot nélkül jelenjenek meg.

Szarvason, 1915 október 29-én.

Előljárástól.

Kaiser fele
Mellkaramellák

a „3 fenyővel”

MILLIÓK

használgják köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés ellen a

KAISER

féle MELLKARA-MELLÁKAT

„a „3 fenyővel”

6050

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól. 106-120

Csomagja 30, doboza 60 fill. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

CITROMOZ minden tekintetben (izben, zamatban) teljesen helyettesíti a

Citronit Pikó

Próbaüveg:

(megfelel 10 citromnak) 70 fillér.

Duplaüveg:

(megfelel 20 citromnak) 1 K 40 f.

Készíti:

PIKÓ PÁL

„Magyar Korona” gyógyszerár

Mezőtur. 2-11

Gyomorrontást,

a legmakacsabb székrekedést,
rossz emésztést megszünteti a

Cascaradin-tabletta.

Ára egy egész doboznak 2 K 20 f
" " fél " 1 K 20 f

Fagykenőcs.

Csodahatású szer fagyott
testrészek gyógyítására.

Új fagyás 2 nap alatt jó lesz.

1 üveg ára 2 korona.

Vérszegénységnél,

általános gyengeségnél, úgy serdülő gyer-
mekeknek, mint felnőtteknek és idősebb
egyéneknek a legjobb vértképző és erősítő a

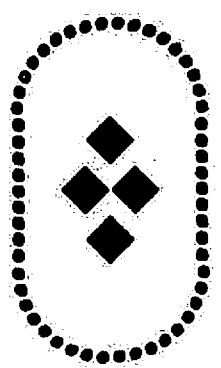
China-Vas-drazsé.

Egy egész adag ára 5 korona.

" fél " " 3 korona.

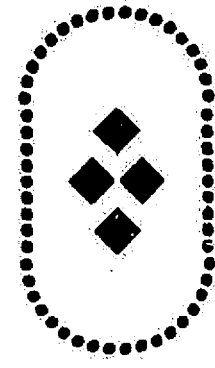
Postán utánvétellel küld a rendelés beérkezése napján pontosan mindent:

Czukur László „Apostol” gyógyszertára BUDAPEST, VIII.
József-körút 64.

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármán és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja újonnan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és
ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz
és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben
töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és
hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkek-
ben és tájtékárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLF NÉ.

Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

**MARGIT-
CRÉME ÉS
SZAPPAN**

használata által arca
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Créme a főranígu hölgyek
kedvence szépítő szere, az egész vilá-
gon el van terjedve. Páratlan hatása
szerencsés összeállításában rajlik, a bőr
azonnal felveszi és kiváló hatása már
pár óra alatt észlelhető. Mivel a Mar-
git-Crémet utánozzák és hamisítják,
tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt
elfogadni, mert csak ilyen készítményért
vállal a készítő mindennemű felelőssé-
get. A Margit-Créme ártatlan, zsír-
talan, vegytiszta készítmény, amely a
külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. — Margit-szappan 70 fillér.

Margit-pouder K 1.20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Kapható: Bugyis Andor, Teftert
Károly gyógyszerészeknél Szarvason.

53

Nem kell többé kékkő

AGRUS

buzapác a vetőmag csávázására
üszög és gombacsira ellen.

Törvényesen védve. Olcsó ár,
kényelmes kezelés és a csiraké-
pességének lényeges emelése.

100 kiló maghoz 20 deka Agrus
Ára 40 fillér.

200 kiló maghoz 40 deka Agrus
Ára 80 fillér.

Mezőgazdasági vegyi laboratórium

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., kerület Vilmos császár-út 6. szám.

Szarvason kapható:

Bárany Béla, özv. Holéczy Gusztávné.

6-10

Drogeria árukat

ú. m.: **gyógyárút, kötszert, illatszert,
háztartási cikkeket, güm-
árút, teát, rúmot, cognacot stb.
legolcsóbban szerezhet be a**

„FEHÉR KERESZT” drogeriában

a Fő-útcában, az „Árpád” mellett.